

**Troboj Irana, Amerike i
Izraela u UN**

Hajrudin Somun

Troboj Irana, Amerike i Izraela u UN

Hajrudin Somun

Novinar, istraživač i diplomat – Sarajevo

Sažetak

Početak jeseni već sedam decenija svijet politike preseljava se u palaču Ujedinjenih nacija u Njujorku. Tako je bilo i posljednje sedmice septembra ove 2018. godine kada su šefovi država i vlada tamo išli da izlažu politike svojih zemalja. Na toj neobičnoj tribini vlada demokratija, jer nema ograničenja vremena i sadržaja izlaganja. Kao kad se u londonskom Hide Parku svako popne na podijum, u UN državnici takođe znaju da optužuju jedan drugog, iskaljuju bijes na velike sile ili svoje susjede, ali i prave lične show predstave. Ovaj put su u toj formi prednjačila izlaganja predsjednika SAD Donalda Trumpa i premijera Izraela Benyamina Netanyahua. I jedan i drugi su svoj retorički bijes iskalili na istu zemlju, Iran, i istog govornika, predsjednika I. R. Iran Hasana Ruhanija.

Ključne riječi: UN, SAD, Donald Trump, Izrael, I. R. Iran

Nije to, naravno, bilo prvi put da predsjednici ili premijeri Izraela, a pogotovo Netanyahu, optužuju Iran da im radi o glavi. Ni američki predsjednici nisu propuštali priliku da Iran poslije islamske revolucije svrstavaju među neprijateljske zemlje, a neki čak među „osovine zla“. Ovog septembra, međutim, dogodilo se nešto novo. Verbalni napadi američkog predsjednika i izraelskog premijera na Iran bili su do savršenstva usaglašeni, pogotovo kad se Trumpu doda i ono što je ostavio ili naložio svojim najbližim saradnicima da kažu. Koliko se sjećam, nijedan dosadašnji američki predsjednik do Trumpa nije išao tako daleko u sinhronizaciji napada na I. R. Iran. Ako je Izrael do sada bio pupčanom vrpcom vezan za Ameriku, danas bi se moglo reći, sudeći prema stavu i držanju Trumpove administracije na Srednjem istoku, a posebno prema palestinsko-izraelskom konfliktu i Iranu, da su SAD postale taoci Netanyahuovog Izraela. Ako u odnosu na Iran i postoje neke nijanse, jer se s tom zemljom nije šaliti, jadne Palestince je Trump sveo na stanje u kojem su bili pred stvaranje države Izrael. Pa i tada se predsjednik Harry Truman kolebao oko priznanja Izraela, a Donald Trump samo u ovoj godini dana prebacuje svoju ambasadu iz Tel Aviva u Jerusalem, ukida pomoć Palestinskoj upravi, koja je bila milostinja u poređenju s onim što se daje Izraelu, i zalaže se za raspuštanje UNRWA, UN agencije koja je svih proteklih decenija pomagala palestinske izbjeglice.

Septembarska debata u svjetskoj organizaciji je, dakle, prošla u očitoj i na momente komičnoj demonstraciji rečenog. A kao jasna podloga može poslužiti poređenje sa izlaganjima s podijuma Generalne skupštine UN prije tačno pet godina. U utorak 25. septembra 2013. godine predsjednik SAD Barack Obama je rekao da će u preostalom vremenu svog mandata svoje diplomatske napore na Srednjem istoku usmjeriti u pravcu iznalaženja mirovnog izraelsko-palestinskog sporazuma i uspostavljanju boljih odnosa s Iranom. Precizirao je da bi „istinski prijelom“ u ta dva problema mogao imati „dubok i pozitivan uticaj na cijeli Srednji istok i Sjevernu Afriku“. Predsjednik I. R. Iran Hasan Ruhani, kome je to bio prvi izlazak pred UN, oštro je kritikovao vanjsku politiku SAD zbog tretmana Palestinaca, upotrebe dronova u Aziji i drugih kriza u kojima je Amerika involvirana, ali je takođe rekao: „Mi možemo postići okvir za prevladavanje naših razlika na podjednakim pozicijama između Irana i Sjedinjenih Država.“ Još je dodao da je s „pažnjom saslušao“ istupanje predsjednika Obame ranije, istog dana, i izrazio nadu da

lideri SAD „mogu skupiti političku volju da se uzdrže od slijeđenja kratkovidnih interesa ratnohuškačkih grupa.“

Bilo je shvatljivo što je predsjednik Ruhani zaobišao mogućnost da se neposredno susretne s predsjednikom Obamom, pošto lideri dvije zemlje nisu imali direktan susret od revolucije 1979. godine, ali i zbog razumljivog uzimanja u obzir reakcija kod kuće, u Iranu, gdje se konzervativni dio rukovodstva opirao bilo kakvom kontaktu s američkim „velikim šejtanom“. Ni predsjednik Obama nije otišao daleko u svom optimizmu u pogledu obnavljanja diplomatskih odnosa s Iranom, ali ton njegovog izlaganja bio je u skladu s politikom otvaranja prema iranskom revolucionarnom rukovodstvu. On je inače bio odlučio da prekine decenijama dugo odsustvo bilo kakvih kontakata s Kubom i Iranom. S Kubom je uspio, ali s Iranom nije stigao. Međutim, iste sedmice u kojoj su predsjednici Ruhani i Obama govorili u Generalnoj skupštini, u sjedištu UN su počeli kontakti ministra vanjskih poslova I. R. Iran s državnim sekretarom Johnom Kerryjem, kakvih godinama nije bilo na tako visokom stepenu. Glavna tema bili su međunarodni pregovori o iranskom nuklearnom programu za koji su Iranci tvrdili da je mirnodopski, a SAD i zapadne zemlje da sadrži obogaćivanje urana kao materijala za izradu nuklearnog naoružanja.

Izrael je i tada bio najoštrij zagovornik stroge kontrole iranskog nuklearnog programa, pa je razumljivo što se premijer Netanyahu koristio i tim zasjedanjem Generalne skupštine UN-a da još više naoštiri „ratne sjekire“ protiv I. R. Iran. On je upozorio članice UN da ističe vrijeme postizanja sporazuma o iranskom obogaćivanju urana, zahtijevajući vojnu akciju protiv Irana. On je izrazio sumnju u Ruhanijevu spremnost za pregovore, a lično je bojkotirao njegov govor u UN. Za Ruhanijevo izlaganje je rekao da je „ciničan govor, pun hipokrizije.“ „Ruhani je govorio o ljudskim pravima čak dok su iranske snage učestvovala u velikom klanju nevinih civila u Siriji“, rekao je. Tada Netanyahu nije izašao s vizuelnim dokazima opasnosti od iranskog nuklearnog programa, kao što je pred istom Generalnom skupštinom UN uradio 2012. godine kada je izvukao ispod podijuma veliku sliku atomske bombe koja je trebalo da predstavlja navodni iranski napredak u proizvodnji nuklearnog naoružanja.

Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA) će poslije dugotrajne i detaljne inspekcije zaključiti da je Iran prekinuo nuklearna istraživanja za koja se sumnjalo da mogu dovesti do proizvodnje nuklearnog naoružanja. To će dovesti do zaključivanja jednog od najkomplikovanijih međunarodnih

sporazuma u modernoj historiji, pod koji su stavile potpis Ujedinjene nacije, EU i šest najmoćnijih i najvažnijih svjetskih sila različitih političkih sistema i usmjerenja. Sporazum, potpisan jula 2015. godine, formalno je poznat kao Zajednički sveobuhvatni plan djelovanja (Joint Comprehensive Plan of Action - JCPOA), ili medijski P5+1. Ključnu ulogu u pregovorima koji su do njega doveli imala je američka administracija Baracka Obame, a njihovom uspješnom okončanju doprinijela je vješta diplomatija I. R. Iran, uz podršku predsjednika Ruhanija i vrhovnog lidera Ajatollaha Hameneija. Iran je prihvatio da svoj nuklearni program ograniči i stavi pod trajnu kontrolu IAEA u zamjenu za ukidanje ekonomskih i finansijskih sankcija SAD i drugih zapadnih zemalja, koje su iranskoj ekonomiji i životnom standardu stanovništva već nanijele velike štete. Maja 2018. godine, međutim, novi američki predsjednik Donald Trump ispunio je obećanje dato Izraelu u svojoj predsjedničkoj kampanji da će se SAD povući iz tog sporazuma. Rusija, Kina, Francuska, Velika Britanija i Njemačka se nisu odrekle sporazuma, nego su, uprkos najavi predsjednika Trumpa da će u novembru početi primjena novih sankcija Iranu, objavile da će nastaviti njegovo sprovođenje.

A kako je izgledao verbalni troboj u UN od 25. do 30. septembra 2018. godine?!

Predsjednik Donald Trump u svom obraćanju Generalnoj skupštini najprije je povezao Iran sa stanjem u Siriji. „Svako rješenje humanitarne krize u Siriji mora uključiti strategiju koja bi bila upućena na adresu korumpirane diktature Irana“, rekao je, i nastavio: „Iranski lideri su posijali kaos, smrt i razaranje u Siriji. Oni ne poštuju svoje suverenitete i granice. Iransko vođstvo troši nacionalne resurse da širi pustoš po Srednjem istoku, koristi se fondovima oslobođenim nakon postizanja (nuklearnog) sporazuma da bi finansiralo terorizam, kaos i klanje u Siriji i Jemenu... Nećemo tom režimu dozvoliti fondove koji su mu potrebni da nastavi svoju krvavu agendu.“ Za nuklearni sporazum je rekao da je to „strašan, jednostran deal koji je dozvolio Iranu da nastavi put prema bombi (nuklearnoj) i obezbijedio režimu gotovinu kad mu je bila najpotrebnija“, a onda nastavio: „Ponovo smo uveli brzodjelujuće sankcije koje su bile ukinute. Radimo sa zemljama koje uvoze iransku naftu da suštinski prekinu nabavke... Nećemo dozvoliti režimu koji uzvikuje smrt Americi i prijeti Izraelu, da posjeduje sredstva kojima bi mogao poslati nuklearne glave prema bilo kojem gradu na svijetu.“

Predsjednik Irana Hasan Ruhani u svom govoru u UN nije odnose svoje zemlje sa SAD povezivao sa stanjem u svijetu ili Siriji, nego je bez ustezanja imenovao pravog krivca za kršenje međunarodnih sporazuma. Reкао je: „Drago nam je da međunarodna zajednica nije dozvolila da njene odluke postanu žrtva lokalnim izbornim i propagandnim igrama nekih od njenih članica. Cijenimo napore međunarodne zajednice, Evropske unije, Rusije i Kine koje podržavaju implementaciju sporazuma JPCOA.“ Za aktuelnu administraciju SAD je rekao da „izgleda odlučnom da sve međunarodne institucije učini neefikasnim.“ Obećao je da će odgovor Irana na takvu politiku biti „milo za drago“, ali da Iran ne želi rat. „Naš prijedlog je jasan“, rekao je: „obaveza za obavezu, kršenje za kršenje, prijetnja na prijetnju, korak za korak umjesto priče za priču...Ono što Iran kaže je jasno: ne rat, ne sankcije, ne prijetnje, ne siledžijstvo, nego raditi u skladu sa zakonom i sprovođenjem obaveza.“

Aludirajući na nove sankcije Iranu o kojima je predsjednik Trump govorio nekoliko sati ranije, predsjednik Ruhani je rekao da „unilateralne sankcije predstavljaju oblik ekonomskog terorizma i kršenja prava na razvoj.“ Vjerovatno u međuvremenu dodajući oštiri ton pripremljenom govoru, on je izrazio nepovjerenje u lidere koji vjeruju „da mogu pokrenuti javna osjećanja i steći podršku potičući ekstremni nacionalizam i rasizam i ksenofobične tendencije slične nacističkoj naravi,“ pa je upitao: „Na kakvoj osnovi i kriteriju možemo ulaziti u sporazum s jednom administracijom koja se tako ponaša?“ A na Trumpovu spremnost da uprkos svega razgovara s Iranom, Ruhani je rekao: „Ironično je da se vlada SAD čak ne odriče plana za obaranje iste te vlade koju poziva na razgovore.“ A da se ne bi shvatilo da Iran odbacuje razgovore, dodao je: „Da bi se uspostavio dijalog, nema potrebe za fotosesijom. Dvije strane mogu da slušaju jedna drugu ovdje u ovoj Generalnoj skupštini. Ja započinjem dijalog upravo ovdje, i izjavljujem u nesumnjivim terminima, da pitanje međunarodne sigurnosti nije igračka američke domaće politike.“ Svoje izlaganje Ruhani je završio riječima: „Iranu ne treba nikakva imperija. Iran je imperija u smislu svoje civilizacije i kulture, ne političke dominacije. Svijet neće imati boljeg prijatelja od Irana, ako je mir ono čemu vi težite.“

Izraelski premijer Benyamin Netanyahu većinu svog govora u UN, kao i prošlih desetak godina, posvetio je osudi Irana. Kao da je na teatarskoj pozornici, a ne na podijumu svjetske organizacije izgovarao je „Ono što ću reći nije javno objavljeno“, i „otkrivam po prvi put da Iran ima još jedan tajni

objekat u Teheranu“. Vadio je iza pregrade govornice fotos po fotos navodnog nuklearnog skladišta u Teheranu, navodeći čak i njegovu ulicu. Skladište navodno ima „15 brodskih kontejnera“ koji mogu sadržavati oko 300 tona „nuklearnog materijala“. Nastavio je navoditi kako je Izrael (valjda njegovi agenti) „bombardirao atomsku arhivu“, nakon čega su Iranci pokušali napustiti to navodno skladište, „sklanjajući 15 kilograma radioaktivnog materijala.“ „Znate li šta su učinili s time?, obratio se delegatima u UN. „Izvadili su materijal iz skladišta i razbacali ga oko Teherana kako bi sakrili dokaze.“ Obratio se čak i građanima Teherana, upozoravajući ih na opasnosti od tog materijala, ničim ne pokazujući o čemu se radi.

Netanyahu je zatim optužio agenciju IAEA zbog ignoriranja izraelskog izvještaja o navodnom „tajnom arhivu“ u Teheranu i pohvalio američku administraciju što se povukla iz nuklearnog sporazuma. „Mi smo se protivili tom sporazumu, jer predstavlja prijetnju našoj budućnosti, čak i opstanku. Bili smo protiv jer je baziran na fundamentalnoj laži da Iran ne radi na razvoju nuklearnog oružja“, rekao je Netanyahu, a onda se obrušio na Evropu: „Dok se SAD konfrontiraju s Iranom novim sankcijama, Evropa i drugi se udvaraju Iranu pokušavajući da mu pomognu da ih zaobiđe.“ Na kraju je poručio Evropi da takav stav podsjeća na njenu „inicijalnu grešku da se suprotstavi nacističkoj Njemačkoj 1930-ih godina.“

Tako su protekla ova tri izlaganja u UN, ali kao da nije bilo dovoljno ono što su za Iran rekli predsjednik Trump i premijer Netanyahu, njima su istih tih nekoliko dana septembra 2018. godine pomogli najbliži Trumpovi saradnici iz Bijele kuće koja nikad do sad nije bila ispunjena toliko antipalestinski i antiiranski nastrojenim i naoštrenim timom. Dok je predsjednik Ruhani još govorio u palači UN, nekoliko blokova dalje u Njujorku odvijao se sastanak na kojem je predsjednički savjetnik za nacionalnu sigurnost John Bolton upozoravao Iran da ne „stoji na put“ Americi i njenim saveznicim, a za nuklearni sporazum s Iranom rekao da je „najveći debakl u američkoj istoriji“. Jezikom kakvim se Bijela kuća rijetko kad koristila, on je govorio: „Prema mulama u Teheranu, mi smo veliki satana, gospodari podzemlja... dakle, mogu zamisliti kako će me uzeti ozbiljno kad ih uvjerim, danas, da ćete, ako stanete na put nama, našim saveznicima ili partnerima, ako nanesete štetu našim građanima, ako nastavite da lažete, da nas varate, da, platićete paklom. Pogubni režim i oni koji ga podržavaju snosiće značajne posljedice ako ne promijene ponašanje.“ Državni sekretar Mike Pompeo, iako pristojnijim tonom, takođe je

rekao da bi se s Teheranom mogao postići novi sporazum o nuklearnom programu, ali da Iran mora promijeniti ponašanje „na desetini polja“.

Gledano ovako, i u poređenju sa 2013. godinom, stanje u politici SAD na Srednjem istoku, kao i zaoštavanje napetosti između Irana i SAD s jedne, i Irana i Izraela s druge strane, ne može biti gore. Može, naravno, vojna intervencija protiv Irana, ali ja je isključujem, kao što sam to činio i prije pet i deset godina. Ne bih ulazio u dalju argumentaciju od jednostavne istine da Iran za Ameriku nije Irak, Afganistan ili Sirija. Ograničavajući se na sadašnji trenutak, ovih nekoliko mjeseci, čak na verbalne prijetnje koje su se čule za vrijeme 73. zasjedanja Generalne skupštine UN, mogu se naći, ma kako na čas izgledale kontradiktorne, naznake koje upućuju na mogućnost ublažavanja ratnohuškačke retorike i pribjegavanju diplomatiji, koliko god ona bila demonstrirana pritiscima i ucjenama.

Da krenem od nekih spoljnih znakova. Hvalisanje predsjednika Trumpa dočekano je smijehom u palači UN, ali je i demonstracija slikama premijera Netanyahua naišla na sumnju i podsmijeh. Njegov šou 2012. godine, primljen je, međutim, ozbiljnije. On je tada govorio: „Ovo je bomba, a ovo osigurač“, pokazujući na panou nacrtanu navodno skorou iransku atomsku bombu, za koju je tvrdio da je dovršena 70%. A onda je nacrtao crvenu liniju preko toga i napisao 90%, što znači da će biti gotova „do sljedećeg proljeća, najviše sljedećeg ljeta“. To je, naravno, značilo 2013. godine, pa se ne treba čuditi što je i demonstracija iz 2018. godine dočekana podsmijehom čak i u Netanyahuovom Izraelu. Ovaj put mnogi Izraelci su se divili „fenomenalnoj sposobnosti svog premijera da izloži stav Izraela na međunarodnoj sceni“, ali se nekima, kako je javio list Haaretz, „u srce uvukao strah“ jer su se pitali: „Gdje nas sve može ovo dobro odvesti, ako ne prema sveopštem ratu na sjeveru zemlje?“

Netanyahu ima pravo da se raduje što je na čelu SAD dobio predsjednika koji je odbacio nuklearni sporazum s Iranom, uvodi mu nove sankcije i što je ambasadu premjestio iz Tel Aviva u Jerusalem, pa može biti samouvjeren, čak arogantan. Međutim, čini se da ne može biti baš sto posto samouvjeren u predsjednika Trumpa, koji je u stanju da preko noći jednim tweetom promijeni mišljenje i raspoloženje. Neki uzimaju Sjevernu Koreju kao izrazit primjer. U slučaju Irana i u svjetlosti njegovog ponašanja u UN, nešto ipak nije sasvim jednoznačno. Trump je prije nastupa u UN rekao da nema plan da se susretne s predsjednikom Ruhanijem, ali je u svom stilu rekao da se možda mogu susresti

u budućnosti i da vjeruje „da Ruhani mora biti čovjek apsolutno dražestan, krasan“, ili kako se već može prevesti američko „lovely“. Čak je i njegov ton kritike Irana na Generalnoj skupštini bio umjereniji – ako išta u Trumpovom slučaju može biti umjereno – od jednog tweeta kojim je odgovorio na Ruhanijev poziv SAD da „učini mir“ s Iranom, pošto bi „Amerika trebalo da zna da je mir s Iranom majka svih mirova, a rat s Iranom majka svih ratova.“ Trump je tog istog dana, prošlog 22. jula odgovorio: „Nikada, nikada više ne prijetite SAD ili ćete podnositi posljedice kakve su samo rijetki u historiji podnijeli.“ Ovaj put on je u usputnim susretima u UN, kad se povela riječ o Siriji, pohvalio ulogu Irana u smirivanju situacije oko Idliba. Ima i stavova, poput analitičara Mohsena Shariatinia, koji na osnovu nekih aktuelnih zbivanja oko Afganistana tvrdi da njihovi zajednički interesi u toj zemlji mogu dovesti do saradnje SAD i Irana, kao što se to događalo u prošlosti.

Iako predsjednik Trump može biti siguran u podršku njegovoj politici prema Iranu konzervativnog jevrejskog lobija u SAD, posebno njegovih finansijskih magnata, on vjerovatno prati i nezadovoljstvo američke javnosti zbog zaoštavanja stava i uvođenja novih sankcija toj zemlji. Kad se sredinom septembra Nikki Haley, šef misije SAD u UN i velika braniteljica Netanyahuova Izraela, pohvalila na Fox News kako su američke sankcije „ugušile Iran“, reagirao je Ron Paul, bivši konzervativni kongresman koji ima istoimeni institut: „Ako ljudi ne rade ono što želimo i ne pokorimo ih“, rekao je, „onda ih stavljamo pod sankcije. Za mene je to isto kao ratni naponi. Mislim da su prijetnje i sankcije strašne i da će to na dugi rok biti pogubno za SAD.“

Iako je predsjednik Trump apelirao na Savjet sigurnosti UN da zajedno sa SAD djeluje da „Iran promijeni svoje ponašanje i nikada ne napravi nuklearnu bombu“, američki saveznici su podržali sporazum s Iranom i isticali da uspješna nonproliferacija, odnosno neširenje nuklearnog naoružanja, zahtijeva zajednički usaglašenu politiku međunarodne zajednice. U ime evropskih zemalja i članice Savjeta sigurnosti, predsjednica britanske vlade Theresa May rekla je u svom obraćanju u UN: „JCPOA ostaje najbolje sredstvo da se spriječi iranski razvoj nuklearnog naoružanja i mi se obavezujemo da se taj sporazum očuva sve dok ga se Iran bude u potpunosti pridržavao.“ Osim Rusije i Kine, i druge evropske zemlje, članice Evropske unije, ostale su privržene sporazumu i odbile su poziv Trumpove administracije da sprovede sankcije protiv Irana.

Evropu bi predsjednik Trump nekako i zaboravio, za razliku od Izraela koji je na EU ogorčen ne samo zbog stava o JCPOA, nego i zbog podrške Palestincima. Trumpu je, međutim, mnogo važnije što ga ne poslušaju Rusija i Kina, koje su u njegovoj opciji nezamjenjive vodeće svjetske sile najvažniji suparnici. Ovako se one približavaju još više Iranu, kao regionalnoj sili, ostavljajući SAD izoliranu u još jednom važnom poslu kao što je nuklearni sporazum. Ron Paul još kaže da Trumpova administracija „pazi da ostanemo po strani, ostajući vrlo antiiranski, što nas dovodi u situaciju da moramo biti protiv Rusije“. Rusiji je pogotovo Iran važan, kao još carski ruski susjed, a danas zbog ekonomske i vojne saradnje i uloge Irana na Srednjem istoku, kako u nekim aktuelnim krizama kao što je Sirija, ili dugoročnom ruskom prisustvu u tom regionu. Tako se može dogoditi da Trump odvaži koliko se isplati dalje zaoštravati odnose s Iranom i slušati ratnohuškačke savjete i nagovore svojih najbližih saradnika iz Bijele kuće i Benyamina Netanyahua da se protiv Irana ide oštro, čak silom. Po povratku iz Njujorka, predsjednik Ruhani je rekao da je Amerika ostala izolirana u UN, da je „zauzela unilateralan stav, ne poklanjajući pažnju međunarodnim institucijama, organizacijama i obavezama“, dok s druge strane „nije bilo pitanja u kojem je Iran bio usamljen, a svijet protiv SAD.“ Ministar vanjskih poslova Džavad Zarif rekao je da je Izrael gurnuo SAD u izolaciju. Rusija se dobrim dijelom američkom zaslugom već toliko uvukla u region kojim su dugo dominirale SAD da će se narednih godina, s Trumpom a još vjerovatnije bez njega, moći govoriti o drukčijem Srednjem istoku. Naprimjer da Rusija, Kina, a možda i Evropa, postave zahtjev u UN da atomska agencija IAEA izvrši inspekciju „tajnog i nedeklariranog“ nuklearnog naoružanja koje posjeduje Izrael, i da se protiv njega, ako to naoružanje ne uništi, preduzmu međunarodne sankcije.

Ovako kako je prošlo 73. zasjedanje Generalne skupštine UN, međutim, i kakvo je stanje u svijetu, Trumpova administracija još sluša šta mu o Srednjem istoku kažu Izraelci i ne odstupa od oštrog kursa prema Iranu, dovodeći SAD u sve veću izolaciju u svijetu koja može biti okidač za nove avanture. S druge strane, iz ovog troboja u UN Iran je izišao kao dobitna strana. Njegova ekonomija i narod vjerovatno će morati pretrpjeti još jednu turu američkih sankcija, ali je Iran doživio moralnu satisfakciju. Naravno, ne živi se od moralnih satisfakcija, ali Islamska Republika Iran je imala i težih situacija iz kojih je ostala stabilna i mirna zemlja, dok je u njenoj okolini gorjelo.